

Dzień dobry.

Przesyłam zagadnienia do samodzielnego opracowania.

16.03.2020 r.- temat lekcji: „Powstanie Chmielnickiego”.

1. Proszę zapisać temat w zeszycie, przeczytać tekst z podręcznika ze str. 93, a następnie uzupełnić kartę pracy dotyczącą powstania Chmielnickiego.

20.03.2020 r.- temat lekcji: „Potop szwedzki”.

1. Proszę zapisać temat lekcji, przeczytać tekst z podręcznika ze str. 98- 101, a następnie uzupełnić kartę pracy dotyczącą „potopu” szwedzkiego.

Zachęcam uczniów klasy VI a do zapoznania się z regulaminem konkursu „Zaczęło się na Westerplatte...” oraz do wzięcia w nim udziału.

Regulamin dostępny na stronie internetowej szkoły.

Adres mailowy do kontaktu z nauczycielem:

agnieszkadula@yahoo.pl

Imię i nazwisko

Potop

Polecenie 1. (4 punkty)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie wykonaj polecenia.

Pierwsze uderzenie, wymierzone w Wielkopolskę, zastało ją nieprzygotowaną, albo raczej pogrążoną w zamieszaniu. Czterech wojewodów dzieliło władzę nad pospolitym ruszeniem. [...]

Zebrali oni powołaną pod broń szlachtę nad brzegiem rzeki Noteci, [...] nie będąc ze sobą w zgodzie, nie potrafili sprzęgnąć w jedną całość obozu ani zjednoczyć umysłów. Zwiększała zło uporczywa niewiara w nadejście nieprzyjaciela; chorągwie, jak gdyby je tylko próżnymi plotkami straszono, zamiast razem przeciwstawić się wrogowi, rozbiegły się po wsiach i wyrządzały szkodę swoim.

Kiedy zbliżało się południe, ujrzano [szwedzkiego generała] Wittenberga, gdy przeprawiwszy się z wojskiem przez Noteć, szykiem swoim opasał już Polaków od tyłu. Strach skłonił [...] wszystkich do zgody i jednomyślnie oświadczono się za przyjęciem szwedzkiej protekcji.

Król Karol, uradowany dochodzącymi go wieściami, przyspieszył swoją drogę do Polski.

Wespazjan Kochowski, *Lata potopu 1655–1657*, Wyd. MON, 1966, s. 28, 32

a) Podaj nazwę miejscowości, pod którą rozegrały się opisane w tekście wydarzenia.

.....

b) Wypisz z tekstu trzy informacje na temat sytuacji w obozie polskim przed bitwą.

.....
.....
.....

Polecenie 2. (5 punktów)

Uporządkuj podane wydarzenia w kolejności chronologicznej.

- A. podpisanie pokoju w Oliwie ze Szwecją
- B. wkroczenie wojsk szwedzkich do Polski
- C. ucieczka króla Jana Kazimierza na Śląsk
- D. obrona klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie
- E. przyznanie przez króla polskiego niezależności Prusom Książęcym

1 – 2 – 3 – 4 – 5 –

Polecenie 3. (2 punkty)

Podkreśl prawidłowe zakończenia zdań.

- a) Uгода hadziacka była porozumieniem podpisanym między Polakami a *Rosjanami / Kozakami*.
- b) Na mocy rozejmu w Andruszowie Ukraina została podzielona wzdłuż Dniepru między Moskwę a *Szwecję / Rzeczpospolitą*.

Polecenie 4. (5 punktów)

Uporządkuj podane wydarzenia w kolejności chronologicznej.

- A. podpisanie pokoju w Oliwie
- B. rozpoczęcie wojny szarpanej
- C. kapitulacja pospolitego ruszenia w Wielkopolsce
- D. złożenie ślubów lwowskich przez Jana Kazimierza
- E. uzyskanie przez Prusy Książęce niezależności od Rzeczypospolitej

1 – 2 – 3 – 4 – 5 –

Polecenie 5. (2 punkty)

Podkreśl prawidłowe zakończenie zdań.

- a) Rzeczpospolita miała przekształcić się w związek trzech równorzędnych państw na mocy *ugody hadziackiej / rozejmu w Andruszowie*.

b) Rozejm w Andruszowie został podpisany *przed pokojem oliwskim / po ugodzie hadziackiej*.

Imię i nazwisko

Powstanie Chmielnickiego

Polecenie 1. (2 punkty)

Przeczytaj uważnie tekst źródłowy, a następnie wypisz dwie informacje na temat położenia chłopów mieszkających na Ukrainie.

Stan chłopów tutejszych godny jest politowania. Są oni przymuszani do trzydniowej pracy w tygodniu, którą końmi i własnymi mięśniami na rzecz pana wykonują. [...] Zwożą oni panom swoim za darmo drewno i oddają tysiące różnych posług pańszczyźnianych, do których nie powinni być zobowiązani.

Panowie posiadają nad nimi wszelkie prawa, zarówno nad ich dobrami, jak i nad ich życiem. Tak wielka jest swoboda szlachty polskiej (która żyje jak w raju, chłopci zaś jak w czyścću). Nic tedy dziwnego, że gdy zdarzy

się, że ci biedni chłopci wpadną w jarzmo panów okrutnych, los ich staje się bardziej opłakany niżli galerników. [...]

Eryk Lassota von Steblau, Wilhelm Beauplan, *Opisy Ukrainy*, PIW, 1972, s. 111

.....
.....
.....

Polecenie 2. (5 punktów)

Uzupełnij tekst, wpisując w odpowiedniej formie wybrane informacje z ramki.

Zborów	1648	Bohdan Chmielnicki	1649
Beresteczko	Władysław IV Waza	1651	Perejasław

W roku na obszarze Ukrainy doszło do wybuchu powstania kozackiego. Na jego czele stanął Po pierwszych sukcesach, w roku Kozacy ponieśli straszliwą klęskę w bitwie pod Przegrana skłoniła ich do podpisania w ugody z Moskwą. Ugoda doprowadziła do wybuchu wojny między Rzeczpospolitą a państwem carów.

Polecenie 3. (1 punkt)

Zaznacz poprawne zakończenie zdania.

Rejestr Kozaków był listą Kozaków, którzy

- A. złamali prawo.
- B. byli zobowiązani do odrabiania pańszczyzny.
- C. zajmowali się organizowaniem wypraw łupieżczych na Ukrainę.
- D. podlegali władzy hetmana i otrzymywali żołd od państwa.

Imię i nazwisko

Powstanie Chmielnickiego

Polecenie 1. (2 punkty)

Przeczytaj uważnie tekst źródłowy, a następnie wpisz dwie informacje na temat pozycji, jaką na Ukrainie zajmowali Polacy.

Stan chłopów tutejszych godny jest politowania. Są oni przymuszani do trzydniowej pracy w tygodniu, którą końmi i własnymi mięśniami na rzecz pana wykonują. [...] Zwożą oni panom swoim za darmo drewno i oddają tysiące różnych posług pańszczyźnianych, do których nie powinni być zobowiązani.

Panowie posiadają nad nimi wszelkie prawa, zarówno nad ich dobrami, jak i nad ich życiem. Tak wielka jest swoboda szlachty polskiej (która żyje jak w rajku, chłopci zaś jak w czyśćcu). Nic tedy dziwnego, że gdy zdarzy

się, że ci biedni chłopci wpadną w jarzmo panów okrutnych, los ich staje się bardziej opłakany niżli galerników.

Eryk Lassota von Steblau, Wilhelm Beauplan, *Opisy Ukrainy*, PIW, 1972, s. 111

.....
.....
.....

Polecenie 2. (5 punktów)

Uzupełnij tekst, wpisując w odpowiedniej formie wszystkie informacje z ramki.

Zbaraż	Piławce	1648	Bohdan Chmielnicki	1651
Beresteczko		Jeremi Wiśniowiecki	Władysław IV Waza	

W roku na obszarze Ukrainy wybuchło powstanie kozackie dowodzone przez
..... . W pierwszym okresie Kozacy odnosili liczne sukcesy, m.in. w bitwie pod
....., która zakończyła się ucieczką armii koronnej. Bezlitosne walki z Kozakami
prowadzili też polscy magnaci, a wśród nich Jego wojska broniły
oblężonej twierdzy w Oblężenie to zakończyło się na mocy ugody zborowskiej.

Polecenie 3. (1 punkt)

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Na mocy ugody w Perejaśławiu

- A. car przyznał Kozakom pełną swobodę i 60-tysięczny rejestr.
- B. władca Rzeczypospolitej zezwolił na swobodne osiedlanie się Kozaków na Ukrainie.
- C. Kozacy porozumeli się z Polakami na temat wysokości rejestru.
- D. doszło do podziału Ukrainy między Polskę i Moskwę